

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

ενδοσχολική βία

θυματοποίηση

Καναρά Όλγα - Σπαχίου Κλέα

Ε' τάξη
Ιούνιος
2013

σχολικός εκφοβισμός νοείται

η χρήση βίας
μεταξύ μαθητών
με σκοπό
να προκαλέσει στους άλλους
σωματικό ή ψυχικό πόνο
αναστάτωση
εντός και εκτός σχολείου...

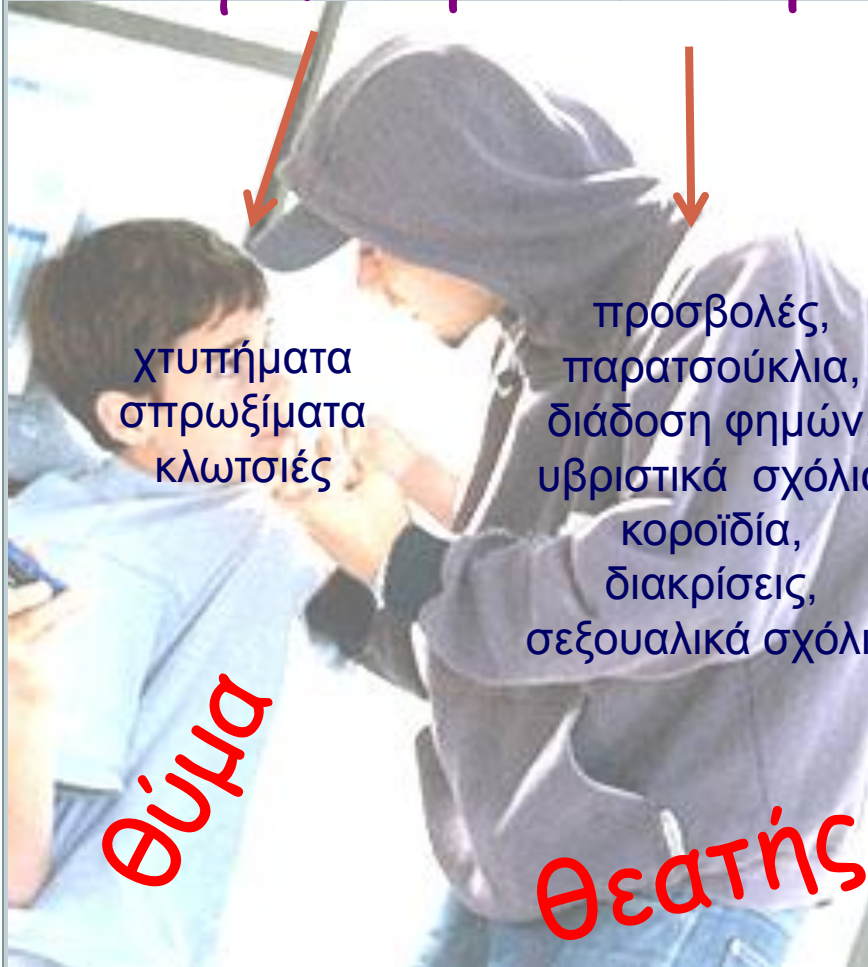
Βία

σωματική

λεκτική

κοινωνική

ηλεκτρονική

χτυπήματα
σπρωξίματα
κλωτσιές

προσβολές,
παρατσούκλια,
διάδοση φημών,
υβριστικά σχόλια
κοροϊδία,
διακρίσεις,
σεξουαλικά σχόλια

θύμα

θεατής

διάδοση φημών,
καταστροφή
προσωπικών
αντικειμένων,
απομόνωση από
την ομάδα

εκβιασμός μέσω
του Διαδικτύου,
του ηλεκτρονικού
ταχυδρομείου και
μηνυμάτων στο
κινητό τηλέφωνο

θύτης

στην εκδήλωσή της συμβάλλει η αλληλεπίδραση ψυχολογικών, οικογενειακών, κοινωνικών, γνωστικών και συναισθηματικών παραγόντων.

- @στόχος γίνεται το διαφορετικό (φύλλο, χρώμα, καταγωγή....)
- @η χαμηλή αυτοεκτίμηση
- @τα προσωπικά βιώματα βίαιης συμπεριφοράς
- @ η ανασφάλεια
- @η κακή σχολική επίδοση
- @η κοινωνική συστολή
- @η επιθυμία να τύχουν αποδοχής
- @η επιθυμία να γίνουν δημοφιλείς
- @ο τρόπος προβολής της βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- @η επιθυμία εφήβων να μιμηθούν και να αναπαράγουν αρνητικά πρότυπα συμπεριφοράς
- @το οικογενειακό τους περιβάλλον(πολύ αυστηρές ή πολύ ελαστικές μέθοδοι ανατροφής, πρότυπα επιθετικής συμπεριφοράς, βία ανάμεσα στους γονείς ή από τους γονείς προς τα παιδιά)
- @Οι διάφορες πλευρές του σχολικού περιβάλλοντος (ανεπαρκής εποπτεία, συνωστισμός μαθητών...)
- @τα καταπιεσμένα οικονομικά και κοινωνικά περιβάλλοντα

αίτια

του σχολικού εκφοβισμού.....

ΔΥΝΑΤΕΙΣ

τα θύματα

- ❖ νιώθουν άγχος και ανασφάλεια
- ❖ παρουσιάζουν τάσεις φυγής, τρομάζουν
- ❖ αρνούνται να πάνε σχολείο
- ❖ παρουσιάζουν συμπτώματα σχολικής φοβίας.
- ❖ εμφανίζουν μαθησιακές δυσκολίες και ψυχοσωματικά προβλήματα, όπως πονοκεφάλους, πόνους στην κοιλιά, διαταραχές ύπνου, ενούρηση κ.ά
- ❖ γίνονται επιθετικά και νευρικά
- ❖ παρουσιάζουν συμπτώματα χαμηλής αυτοεκτίμησης, έλλειψη αυτοπεποίθησης
- ❖ συναισθήματα κατωτερότητας, αρνητικής αυτοκριτικής

- ❖ να απομακρυνθούν από το σχολείο,
- ❖ να διακόψουν τη σχολική φοίτηση,
- ❖ να εμφανίσουν τάσεις φυγής από το σπίτι,
- ❖ να εξελιχθούν, σε ποσοστό που προσεγγίζει το 50%, σε ενήλικες με αντικοινωνική και παραβατική συμπεριφορά

ΟΙ ΘΥΤΕΣ

Νεότερες έρευνες δείχνουν ότι...

- ❖ τα παιδιά που υφίστανται εκφοβισμό και καταπίεση (bullying) στο σχολείο τους ή στις παρέες τους, αντιμετωπίζουν ως ενήλικες αυξημένο κίνδυνο να εμφανίσουν
- ❖ διαταραχές άγχους
- ❖ κατάθλιψη και
- ❖ τάσεις αυτοκτονίας

τα θύματα
είναι παιδιά
με...

τα χαρακτηριστικά των.....

οι θύτες
είναι παιδιά
με ...

- ❖ με περισσότερο άγχος και ανασφάλεια από τους άλλους μαθητές,
- ❖ ήσυχα, ευαίσθητα, εσωστρεφή και μοναχικά,
- ❖ με χαμηλή αυτοεκτίμηση και έλλειψη αυτοπεποίθησης
- ❖ δύσκολα υπερασπίζονται τον εαυτό τους.
- ❖ φόβο για περαιτέρω βία ή τιμωρία από τους μεγάλους,
- ❖ νιώθουν σύγχυση, απόγνωση και πανικό

- ❖ με χαμηλή αυτοεκτίμηση, ενώ φαίνονται σίγουρα για τον εαυτό τους,
- ❖ ενεργητικά και υπερδραστήρια, επιθετικά
- ❖ επιρρεπή σε παραβίαση κανόνων και σε αντικοινωνικές συμπεριφορές
- ❖ ικανά να ξεφεύγουν από δύσκολες καταστάσεις
- ❖ δίχως ηθικούς ενδοιασμούς ή τύψεις για τις πράξεις τους.

οι θεατές - παρατηρητές

- ❖ χειροκροτούν
- ❖ ενθαρρύνουν το θύτη με γέλια, χειροκροτήματα, ζητωκραυγές
- ❖ ζητούν βοήθεια από δάσκαλο ή διευθυντή

- ❖ βοηθούν το θύμα αντιδρώντας στο θύτη
- ❖ κάποιες φορές εμπλέκονται και οι ίδιοι
- ❖ απομακρύνονται
- ❖ παγώνουν, δεν ξέρουν τι να κάνουν.

το παιδί έχει πέσει θύμα εκφοβισμού και βίας στο σχολείο **ΑΝ.....**

- ❖ αν έχει μειωμένη διάθεση ή αρνείται να έρθει στο σχολείο με πρόσχημα κάποια αδιαθεσία
- ❖ αν κάνει αδικαιολόγητες απουσίες
- ❖ αν έχει απροσδόκητη μαθησιακή πτώση που αποτυπώνεται σε χαμηλούς βαθμούς
- ❖ αν στα διαλείμματα περνά το χρόνο του γύρω από τους εκπαιδευτικούς και τα γραφεία
- ❖ αν καθυστερεί να έρθει στο σχολείο ή αργεί να επιστρέψει στο σπίτι
- ❖ αν αρχίζει να αλλάζει τους δρόμους μέσα από τους οποίους έρχεται στο σχολείο ή επιστρέφει από αυτούς στο σπίτι
- ❖ αν τα ρούχα του συχνά είναι σκισμένα και κατεστραμμένα
- ❖ αν έχει σημάδια και μελανιές στο σώμα ή άλλες ενδείξεις επίθεσης και αποφεύγει να εξηγήσει πώς συνέβησαν
- ❖ αν συχνά χάνει τα πράγματά του
- ❖ αν συχνά ζητά χρήματα από τους γονείς του γιατί έχασε αυτά που του έδωσαν
- ❖ αν αρνείται να συμμετέχει σε σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες
- ❖ αν υπάρξουν ξαφνικές αλλαγές στη διάθεσή του που επιμένουν
- ❖ αν παραπονιέται για ψυχοσωματικά προβλήματα

σε επίπεδο τάξης

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

- ❖ συζήτηση στην τάξη για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό
- ❖ σύνταξη των κανόνων της τάξης ενάντια στη βία
- ❖ παροχή βοήθειας από μαθητές σε άλλους, για την επίλυση συγκρούσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε βία
- ❖ δημιουργία «ομάδας μαθητών φιλίας» που αντιμετωπίζει περιστατικά ενδοσχολικής βίας
- ❖ διεξαγωγή βιωματικών προγραμμάτων με στόχο τη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων και των σχέσεων συνύπαρξης - συνεργασίας.
- ❖ παροχή ευκαιριών για θετική έκφραση της επιθετικότητας (μέσω των αθλημάτων...)

σε επίπεδο σχολείου

- ❖ διαμόρφωση καλού σχολικού κλίματος και επικοινωνίας, διαλόγου και εμπιστοσύνης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές
- ❖ δημιουργία ξεκάθαρων κανόνων, που θα συνοψίζονται στο Σχολικό Κανονισμό
- ❖ δημιουργία «ομάδας μαθητών φιλίας» που αντιμετωπίζει περιστατικά ενδοσχολικής βίας
- ❖ αύξηση της επίβλεψης του σχολικού χώρου
- ❖ ευαισθητοποίηση και συνεργασία με τους γονείς

εάν το παιδί σας είναι θύμα εκφοβισμού και βίας από συμμαθητές του

γονείς

- ❖ συνεργαστείτε στενά με το σχολείο
- ❖ παρέχετε στο παιδί σας υποστήριξη και ασφάλεια
- ❖ να του πείτε ότι τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν μόνο αν «σπάσει η σιωπή»
- ❖ να του εξηγήσετε ότι το να μιλήσει στους ενήλικες για περιστατικά βίας και εκφοβισμού δεν αποτελεί «**κάρφωμα**»
- ❖ ακούστε προσεκτικά τι έχει να σας πει το παιδί σας για τα συναισθήματά του και για τις ανάγκες του
- ❖ παρακολουθείστε την εξέλιξη της κατάστασης αλλά και την υγεία του παιδιού σας
- ❖ αν το παιδί σας παραπονιέται για μεγάλο χρονικό διάστημα ότι έχει σωματικούς πόνους, αν παρατηρείτε ότι έχει δυσκολίες στον ύπνο ή αν αρνείται επίμονα να πάει στο σχολείο, επισκεφτείτε έναν ειδικό ψυχικής υγείας για παιδιά.

εάν είστε γονείς παιδιού που ασκεί βία και εκφοβίζει συμμαθητές του στο σχολείο

- ❖ συνεργαστείτε με το σχολείο, για την αντιμετώπιση του προβλήματος του παιδιού σας σχετικά με τη βία
- ❖ συνεργαστείτε με τον Διευθυντή και τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του τμήματος του παιδιού σας για την εφαρμογή των κανόνων, των συνεπειών και την πρόληψη τέτοιων συμπεριφορών

Δεν πρέπει να ξεχνάμε
ότι τα παιδιά
έχουν απόλυτο δικαίωμα
σε ένα σχολικό περιβάλλον
το οποίο να τους παρέχει
ασφάλεια και προστασία.

ΟΠΟΙΟΣ ΑΣΚΕΙ ΒΙΑ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΗΡΩΑΣ

Η ΒΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΑΓΚΙΑ

ΑΝ ΔΕΙΣ ΚΑΤΙ ΠΕΣ ΚΑΤΙ

Μίλα !!!!!

- ❖ στο δάσκαλο
- ❖ στο διευθυντή
- ❖ σ' ένα φίλο
- ❖ στους γονείς
- ❖ σ' ένα μεγαλύτερο

ΑΝΤΙΣΤΑΘΕΙΤΕ, ΜΙΛΗΣΤΕ

ΜΙΛΑ ΜΗ ΦΟΒΑΣΑΙ

Η ΒΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΛΑΚΑ

ΟΧΙ ΣΤΗ ΒΙΑ ΝΑΙ ΣΤΗ ΦΙΛΙΑ

ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΚΛΟΤΣΟΥΝ
.....μόνο τη μπάλα.....

ΜΙΛΑ ΜΗ ΦΟΒΑΣΑΙ

Πηγές:

- ❖ «Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου»
- ❖ Χιόνη, Μ. (2011α) Αγωγή υγείας στο σχολικό περιβάλλον. Παρέμβαση για την πρόληψη του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού (bullying). Αθήνα.
- ❖ Πετρόπουλος, Ν., Παπαστυλιανού, Α. (2001). Μορφές επιθετικότητας, βίας και διαμαρτυρίας στο σχολείο (γενεσιουργοί παράγοντες και επιπτώσεις). Αθήνα: Υπουργείο παιδείας και θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ❖ Διαδίκτυο

Καναρά Όλγα - Σπαχίου Κλέα

Ε' τάξη
Ιούνιος
2013